

ΩΡΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Πλάτωνας, Γοργίας, 519 b – e

(εκδ. J. Burnet, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900 – 1907)

Ο Σωκράτης και ο Καλλικλής συζητούν για την πολιτική ζωή της Αθήνας. Ο Σωκράτης μάλιστα επικρίνει τη συμπεριφορά ορισμένων πολιτικών, οι οποίοι εκφράζουν τα έντονα παράπονά τους, όταν θεωρούν ότι η πόλη τους δεν αναγνωρίζει την προσφορά τους. Σ' αυτό το σημείο συγκρίνει τη συγκεκριμένη συμπεριφορά των πολιτικών με μιαν παρόμοια πρακτική των σοφιστών.

Καίτοι ἔγωγε ἀνόητον πρᾶγμα καὶ νῦν ὄρῳ γιγνόμενον καὶ ἀκούω τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πὲρι. Αἰσθάνομαι γάρ, ὅταν ἡ πόλις τινὰ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν μεταχειρίζεται ὡς ἀδικοῦντα, ἀγανακτούντων καὶ σχετλιαζόντων¹ ὡς δεινὰ πάσχουσι· πολλά καὶ ἀγαθὰ τὴν πόλιν πεποιηκότες ἄρα ἀδίκως ὑπ' αὐτῆς ἀπόλλυνται, ὡς ὁ τούτων λόγος. Τὸ δὲ ὅλον ψεῦδός ἐστι· προστάτης γὰρ πόλεως οὐδ' ἂν εἷς ποτε ἀδίκως ἀπόλοιτο ὑπ' αὐτῆς τῆς πόλεως, ἧς προστατεῖ. Κινδυνεύει γὰρ ταῦτόν εἶναι ὅσοι τε πολιτικοὶ προσποιοῦνται εἶναι καὶ ὅσοι σοφισταί. Καί γὰρ οἱ σοφισταί, τᾶλλα σοφοὶ ὄντες, τοῦτο ἄτοπον ἐργάζονται πρᾶγμα· φάσκοντες γὰρ ἀρετῆς διδάσκαλοι εἶναι πολλάκις κατηγοροῦσι τῶν μαθητῶν ὡς ἀδικοῦσι σφᾶς αὐτούς, τοὺς τε μισθοὺς ἀποστεροῦντες καὶ ἄλλην χάριν οὐκ ἀποδιδόντες, εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῶν. Καὶ τούτου τοῦ λόγου τί ἂν ἀλογώτερον εἴη πρᾶγμα, ἀνθρώπους ἀγαθοὺς καὶ δικαίους γενομένους, ἐξαιρεθέντας μὲν ἀδικίαν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου², σχόντας δὲ δικαιοσύνην, ἀδικεῖν τούτῳ ᾧ οὐκ ἔχουσιν; Οὐ δοκεῖ σοι τοῦτο ἄτοπον εἶναι, ὦ ἑταῖρε;

¹ σχετλιάζω: παραπονιέμαι, δυσανασχετώ.

² ἐξαιροῦμαι τὴν ἀδικίαν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου: απαλλάσσομαι ἀπὸ τὴν ἀδικία με τὴ βοήθεια τοῦ δασκάλου.

Γ1. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «**Καίτοι ἔγωγε ἀνόητον ... καὶ ὅσοι σοφισταί.**».

Μονάδες 20

Γ2. Ποια είναι η αντίφαση που εντοπίζει ο Σωκράτης στη συμπεριφορά των σοφιστών;

Μονάδες 10

Γ3.α. Στο απόσπασμα «**Καὶ τούτου τοῦ λόγου ... ὃ οὐκ ἔχουσιν;**» να εντοπίσετε όλους τους κλιτούς τύπους που βρίσκονται σε αιτιατική πληθυντικού και να τους μεταφέρετε στη δοτική του ενικού αριθμού, λαμβάνοντας υπόψη σας για τις μετοχές και τα επίθετα το γένος τους (μονάδες 03).

Γ3.β. Στο απόσπασμα «**Καίτοι ἔγωγε ἀνόητον πράγμα ... τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πέρι**» Να εντοπίσετε τα ρήματα και να σχηματίσετε το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα και αορίστου στη φωνή που βρίσκεται το καθένα από αυτά (μονάδες 04).

Γ3.γ. Να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς των παρακάτω επιρρημάτων (μονάδες 3): **ἀδίκως, εὖ, ἀλογώτερον.**

Μονάδες 10

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου (μονάδες 4): **ψεῦδος, ἄτοπον, ἀρετῆς, τοῦ λόγου.**

Γ4.β. «**Αἰσθάνομαι γάρ [...] ἀγανακτούντων καὶ σχετλιαζόντων.**» Να αναγνωρίσετε συντακτικά το είδος των μετοχών **ἀγανακτούντων** καὶ **σχετλιαζόντων** και να τις αντικαταστήσετε με ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 4).

Γ4.γ. «**Καὶ γὰρ οἱ σοφισταὶ κατηγοροῦσι τῶν μαθητῶν ὡς ἀδικοῦσι σφᾶς αὐτούς.**» Να μεταφέρετε σε ευθύ λόγο την κατηγορία που συνήθιζαν να απευθύνουν οι σοφιστές στους ίδιους τους μαθητές τους (μονάδες 2).

Μονάδες 10